

СӘТБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ	«Қ.И.СӘТБАЕВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ТЕХНИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ	
3-деңгейлі СМЖ құжаты	2024 жылғы «_22_» _08_ №1 редакция	ЭК 029-05-13.08.01-2024

«Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ» КЕАҚ білім алушыларының

ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ

ЭК 029 - 05-13.08.01-2024

Алматы 2024

АЛҒЫСӨЗ

1 «Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті» КЕАҚ Жастар ісі және спорт департаментінде ӘЗІРЛЕНДІ

Жастар ісі және спорт
департаментінің директоры
«4» 08 2024 ж.

_____ Ә.Төлепберген

2 КЕЛІСІЛДІ

Басқарма мүшесі - Әкімшілік, әлеуметтік
және тәрбие жұмысы жөніндегі проректор
«21» 08 2024 ж.

_____ С.Шалабаев

Басқарма мүшесі - Халықаралық ынтымақтастық
және стратегиялық даму жөніндегі
бірінші проректор
«20» 08 2024 ж.

_____ С.Ермекбаев

Басқарма мүшесі - Академиялық мәселелер
жөніндегі проректор
«19» 08 2024 ж.

_____ Р.Ускенбаева

Басқарма мүшесі - Ғылым және
корпоративтік даму жөніндегі проректор
«16» 08 2024 ж.

_____ Е.Көлдеев

Заңгерлік қамтамасыз ету және
мемлекеттік сатып алу басқармасы
бастығының міндетін атқарушы
«15» 08 2024 ж.

_____ Т.Абукенов

Бағалау және сапа бөлімінің бастығы
«14» 08 2024 ж.

_____ А.Сауранбаева

Құжаттамалық қамтамасыз ету және
мемлекеттік тілді дамыту бөлімінің бастығы
«13» 08 2024 ж.

_____ Ж.Орақбаева

**3 Басқарманың 2024 жылғы «22» 08 №10 шешімімен
БЕКІТІЛДІ**

4 Алғашқы рет ЕНГІЗІЛДІ

ӘК 029-05-13.08.01-2024	«Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ» КЕАҚ білім алушыларының этикалық кодексі	9 беттің 3-беті

МАЗМҰНЫ

1	Негізгі мақсаты	4
2	Қызметтің нормативтік негіздері	4
3	Негізгі ұғымдар	5
4	Білім алушылар қарым-қатынасының этикалық негіздері	5
5	ҚазҰТЗУ білім алушыларының мінез-құлық қағидалары	6
6	ҚазҰТЗУ білім алушыларының құқықтары мен міндеттері	7
7	Білім алушылардың жауапкершілігі	8
	Өзгерістерді тіркеу парағы	9

1 Негізгі мақсаты

1.1 Этикалық кодекс «Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ» КЕАҚ-да (бұдан әрі – Университет) оқыту барысында білім алушылардың мінез-құлық қағидаларының жүйесін айқындайды.

1.2 Этикалық кодекс білім алушылардың бір-бірімен, сондай-ақ ҚазҰТЗУ оқытушыларымен және басқа да қызметкерлерімен қарым-қатынасы үшін қолайлы психологиялық ахуал жасауға бағытталған.

1.3 Осы кодекс студенттердің оқуға қабылданған сәттен бастап оқуды аяқтаған сәтке дейінгі әдеп нормалары мен мінез-құлқын айқындайтын ерікті келісімі болып табылады.

1.4 Этикалық кодекс ҚазҰТЗУ-да әрбір студент үшін міндетті мінез-құлық қағидаларын белгілейді.

1.5. Этикалық кодекс ережелерін жүйелі түрде орындамау Институттың тәртіптік комиссиясында дербес істі қарау процесіне институттың бастамашылық жасауы үшін негіз болып табылады.

1.6. Этикалық кодекс шектеусіз мерзім бойынша қолданылады.

2 Қызметтің нормативтік негіздері

- 1995 жылғы 30 тамыздағы Қазақстан Республикасының Конституциясы;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы;
- Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 11 қазандағы №483-IV «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Заңы;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 09 ақпандағы №285-V «Қазақстан Республикасының мемлекеттік жастар саясаты туралы» Заңы;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2020 жылғы 04 мамырдағы бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында ашықтық пен айқындықты қамтамасыз ету жөніндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығымен бекітілген «Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті» КЕАҚ жарғысы;
- ISO 9000 сериялы ХС;
- «Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ» КЕАҚ сапа жөніндегі нұсқаулығы;
- Ішкі нормативтік құжаттар;

- Университет басшылығының бұйрықтары мен өкімдері;
- Осы ереже;

3 Негізгі ұғымдар

Өзара сыйластық – Университеттің барлық білім алушыларынан, оқытушылары мен қызметкерлерінен жалпы қабылданған әдеп пен мораль нормаларын сақтау, басқалардың құқықтары мен заңды мүдделерін құрметтеу, әдепсіз немесе менмендікпен қарауға, кемсітетін бағалауға және астарлы пайымдауларға жол бермеу, дұрыс емес салыстырулар арқылы көрінетін өзара сыйластық қатынасы күтіледі.

Дұрыстық – барлық білім алушылардан, оқытушылардан және Университет қызметкерлерінен білім алушы, оқытушы немесе Университет қызметкері толық және шынайы ақпаратқа ие болмайтын мәселелер бойынша категориялық қорытындыларсыз өз пікірін немесе ұстанымын білдірудің ұстамды және объективті стилін сақтау күтіледі.

Бейтараптық – Университеттің барлық білім алушыларынан, оқытушыларынан және қызметкерлерінен, егер олар құқықтық өріс шеңберінде болса және қолданыстағы нормативтік құқықтық актілермен тыйым салынбаса, қандай салаларға қатысты болса да, басқалардың қалауын бағалауда бейтараптықты сақтау күтіледі. Олардың қатыстылығына қарамастан, қандай да бір артықшылықтарды насихаттауға бірдей тыйым салынады.

Сыбайлас жемқорлық пен академиялық адалдықтың кез келген көріністеріне «Нөлдік төзімділік» – оқу тапсырмаларын орындауда, академиялық мәселелерді шешуде немесе жалпы қамқорлықта рұқсатсыз көмек көрсету туралы өтініштер мен ұсыныстарды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, сыбайлас жемқорлық мінез-құлық және академиялық адалдықты бұзу фактілері туралы фактілер мен мәліметтерге ақпараттандыру және оларға ден қою.

Ишараның немесе қудалаудың өзге де нысандарының кез келген көріністеріне «Нөлдік төзімділік» – ишара фактілері немесе қудалаудың өзге де нысандары туралы фактілер мен мәліметтерге, оның ішінде академиялық мәдениетке және басқа адамдардың құқықтары мен заңды мүдделеріне сәйкес келмейтін моральдық мінез-құлықпен (іс-әрекеттермен) шектелмей, дереу хабардар ету және ден қою шараларын қабылдау.

4 Білім алушылар қарым-қатынасының этикалық негіздері

4.1 Университет аумағындағы барлық білім алушылардан жалпы қабылданған мораль мен әдеп нормаларын сақтау, маңындағыларға құрметпен және мейірімділікпен қарау күтіледі.

4.2 Әрбір білім алушы сыртқы түрі бойынша тәртіпті сақтауы тиіс (шолақ шалбармен, шәркеймен және т.б. рұқсат етілмейді). Университеттің білім алушыларының, оқытушылары мен қызметкерлерінің сыртқы келбеті ұқыпты және киім стилі бойынша орынды болуы керек (орындалатын міндеттерге байланысты), маңындағылардың сезімдерін қорламауы немесе шамадан тыс назар аудармауы керек.

4.3 Білім алушылар Университет аумағында болған барлық жағдайларда қоғамдық орында болу режимі сақталады, мұнда басқа адамдардың құқықтары мен заңды мүдделерін ескеру қажет. Шулы талқылаудан, эмоциялардың қатты көрінуінен немесе маңайындағыларға қолайсыздық тудыруы мүмкін басқа әрекеттерден аулақ болу керек.

4.4 Қоғамдық тамақтандыру орындарында, коворкинг-кеңістіктерде, кітапханада, оқу аудиторияларында және өзге де үй-жайларда болған кезде Университет мүлкіне ұқыпты қарау, тәртіп пен тазалықты сақтау, барлық білім алушылардың жабдықты пайдалану мүмкіндігін және жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету қажет.

5.5 ҚазҰТЗУ білім алушысы басқа студенттермен, ҚазҰТЗУ оқытушыларымен және қызметкерлерімен қарым-қатынаста өнегелі, сыпайы, әдепті болуға, іскерлік қарым-қатынастың негізгі қағидаларын сақтауға, жауапты, адал, тәртіпті және міндетті болуы тиіс.

5 ҚазҰТЗУ білім алушыларының мінез-құлық қағидалары

5.1 Әрбір білім алушы тәртіпті сақтауға міндетті. Сабақ барысында білім алушы оны басқалардың назарын аударатын әңгімелермен, қимылдармен өткізуге кедергі жасамауы тиіс.

5.2 Білім алушы сабақтың мазмұнына қатысты сұрақтар қоя алады, бірақ оны өткізуді бұзбайтын тәсілдермен жасауы керек. Сөйлеушінің сөзін қақпақылдауға жол берілмейді.

5.3 Оқу сабақтары кезінде ұялы телефон сигналы өшірілуі немесе соңғы шара ретінде үнсіз режимге қойылуы тиіс.

5.4 Білім алушы практикадан өту және дипломдық жұмысты дайындау кезінде этикалық нормалар мен қағидаларды сақтауы тиіс.

5.5 Университет аумағында діни рәсімдер жасауға тыйым салынады.

5.6 Университет ғимараттарында және оған іргелес аумақтарда темекі шегуге қатаң тыйым салынады.

5.7 Алкогольдік ішімдіктерді ішуге, алкогольдік немесе өзге де масаң күйде болуға, есірткі заттарын тұтынуға немесе таратуға, оқу орнының аумағында, оның ішінде жатақханаларда кез келген нысанда агрессияны жария түрде білдіруге.

5.8 Есірткі құралдарын, құмар ойындарды, сондай-ақ тыйым салынған немесе әдепсіз сипаттағы өзге де материалдарды пайдалануды қоса алғанда,

адам денсаулығына зиянды әдеттерді мақұлдауға, жанама жарнамалауға немесе тікелей насихаттауға тыйым салынады.

6 ҚазҰТЗУ білім алушыларының құқықтары мен міндеттері

6.1 Білім алушылар:

- Университетте бекітілген қағидаларға сәйкес жатақхананың тұрмыстық қызметтерін пайдалану құқығымен жатақханадан орын (бірінші курс студенттері үшін және жоғары топтар үшін жеңілдікпен орын) алуға;
- Білім алушылар өз қалауы бойынша Университеттің қоғамдық және ғылыми өміріне белсенді қатыса алады (ғылыми үйірмелерде жұмыс істеу, студенттік конференцияларға қатысу, спорт секцияларына, көркем-шығармашылық бірлестіктерге, Университетте өткізілетін мәдени-бұқаралық іс-шараларға қатысу).
- Университеттің қоғамдық және ғылыми өміріне қатысу және белсенділік танытуға;
- студенттік өзін-өзі басқаруды нығайтуға және дамытуға бағытталған қызметті жүзеге асыруға;
- жанжалды жағдай туындаған кезде және оны өз күшімен шеше алмаған кезде эдвайзерге және институт дирекциясына, институт басшылығына үндеуге;
- оқу жоспарларында көзделген оқу қызметінің барлық түрлерін уақтылы және сапалы жүзеге асыруға;
- оқуға жауапкершілікпен қарауға;
- кәсіби білім, дағдылар мен құзыреттер, кәсіби этика негіздерін белсенді, мақсатты, жүйелі меңгеруге;
- Университет пен білім алушылар арасындағы қарым-қатынастың негізгі аспектілерін реттейтін Университет ережелерін басшылыққа алуға құқылы.

6.2 ҚазҰТЗУ студенттері:

- оқу-ғылыми жұмысты орындау кезінде академиялық арам ниеттілік фактілеріне жол бермеуге, олардың арасында білімді бақылау рәсімдерінен өту кезінде есептен шығару және басқа адамдарға көмек сұрап жүгінуге, Интернет-ресурстарды қоса алғанда, көлемі бойынша кез келген дайын оқу материалдарын (рефераттар, курстық, бақылау, дипломдық және басқа да жұмыстар) өз еңбегінің нәтижесі ретінде ұсынуға;
- өзара сыйластық пен төзімділік танытуға, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, жыныстық немесе діни белгілері бойынша кемсітушілік көріністеріне жол бермеуге;
- жоғары баға алу үшін туыстық немесе қызметтік байланыстарды пайдаланбауға;
- дәлелді себепсіз кешігуге және сабақтан қалмауға міндетті.

7 Білім алушылардың жауапкершілігі

7.1 Білім алушы осы Кодексте көзделген ережелерді бұзған жағдайда, оған мынадай тәртіптік жазалар қолданылуы мүмкін:

- түсініктеме;
- сөгіс;
- қатаң сөгіс;
- Университеттен оқудан шығару.

7.2 Білім алушының тәртіптік жауапкершілік шарасын таңдау туралы мәселені шешу кезінде жасалған теріс қылықтың барлық мән-жайлары, келтірілген залал, студенттің жеке басы, сондай-ақ оның іс-әрекетке қатынасы ескеріледі.

Өзгерістерді тіркеу парағы _____

Өзгерістердің реттік нөмірі	Құжаттың бөлімі, тармағы	Өзгерістің түрі (өзгерту, қосу, жою)	Хабарламаның күні және нөмірі	Өзгеріс енгізілді	
				Күні	Тегі және аты-жөнінің бірінші әріптері, қолы, лауазымы